

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 1905

Żory – 9a

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności przyrodniczej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V. Ekonomiczne V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.2. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno- - krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu	W	5
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.3. Zanik cech architektury regionalnej; unifikacja materiałów i form architektury wiejskiej i miejskiej oraz jej bezpośredniego kontekstu krajobrazowego (ogrodzenia, podjazdy, zieleń)	I.1. Budownictwo I.1.2. Niezgodność budownictwa ze stylem architektonicznym regionu i typu krajobrazu	W	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.2. Walory estetyczne	C.2.1. Brak dbałości o estetyczne wkomponowanie tras i węzłów komunikacyjnych w otaczający krajobraz	I.2.3. Ruch komunikacyjny	W	4

D. Zagrożenia walorów akustycznych zapachowych i sanitarnych	D.3.2. Zanieczyszczenie powietrza	I. Gospodarka przestrzenna	W	5
D.3. Walory sanitarne		II. Branżowe		
		V. Ekonomiczne		

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Zachowanie i pielęgnacja starych drzew i ich zespołów, ze szczególnym uwzględnieniem starego, zabytkowego cmentarza oraz parku przy ul. Męczenników Oświęcimskich, oraz uwzględnienie w kształtowaniu terenów zieleni funkcji ekologicznych.
2. Pozostawianie drzew obumierających i martwych, zwłaszcza starych drzew liściastych oraz dziuplastych, z wyjątkiem sytuacji stwarzających zagrożenie dla ludzi lub mienia.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

3. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
4. Uwzględnienie w nowo sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy wymogu stosowania w obrębie miejscowości lub ich fragmentów, których charakter determinuje zachowana tradycyjna zabudowa, standardów architektoniczno-urbanistycznych oraz form zagospodarowania terenu nawiązujących do rozwiązań tradycyjnych, w tym m.in. w zakresie gabarytów, form i proporcji budynków, użytych materiałów, ogrodzeń i zieleni przydomowej.
5. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych.
6. Ochrona owalnego założenia historycznego układu urbanistycznego oraz z zielenią parkową przyległą do tego założenia oraz wpisanych do rejestru budynków mieszkalnych, kościoła rz-kat. pw. św. św. Filipa i Jakuba, dawnej stajni i ujeżdżalni, domu kultury, plebanii, ogrodu oraz ich otoczenia: 1) w ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej w strategii rozwoju lokalnego lub strategiach ponadlokalnych, 2) w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego, 3) w ramach ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych, 4) poprzez niewprowadzanie materiałów, rozwiązań i obiektów degradujących ich wyraz stylistyczny.
7. Wprowadzanie do gminnej ewidencji zabytków obiektów mających cechy zabytkowe, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów architektury regionalnej.
8. Przy określaniu parametrów nowej zabudowy mieszkaniowej uwzględnienie ochrony typowych dla terenów zwartej zabudowy wewnątrz krajobrazowych długich i wąskich związanych z osiami kompozycyjnymi wzdłuż ulic.
9. Zachowanie osi kompozycyjnych i widokowych wzdłuż ulic oraz otwarć krajobrazowych związanych z terenami rynku i zieleni parkowej.
10. Określenie maksymalnej wysokości zabudowy w sposób wykluczający dominację lub wyróżnienie nowej zabudowy na tle zabudowy istniejącej, w szczególności utrzymanie lokalnej dominanty kościoła pw. św. św. Filipa i Jakuba.
11. Utrzymanie wskaźników intensywności zabudowy oraz minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej wynikających z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na dzień wejścia w życie audytu.

12. W obrębie wyznaczonego na załączniku kartograficznym obszaru wyróżniającego się Lokalną Formą Architektoniczną zachowanie układu urbanistycznego miasta. W blokach wyznaczonych średniowiecznym szachownicowym układem ulic przy rynku i wzdłuż sąsiednich uliczek, budynki o wysokości od 1 do 3 kondygnacji tynkowane o dachach stromych, krytych dachówką. Uzupełnienia zabudowy kamienicami 1-3 kondygnacyjnymi o wysokości 4-15 m na planach prostokątnych, kalenice dachów równoległe do pierzei rynku i ulic. Zachowanie dachów stromych, dwuspadowych, ceglasto-czerwonych i szarych, o kalenicowym układzie, jako współczesne przekształcenia dachów okna połaciowe i facjatki, kąt nachylenia głównych połaci 30° - 45°. Utrzymanie historyzującego wystroju elewacji i detalu architektonicznego, z gzymsami, opaskami okien i drzwi oraz trójkątne szczyty wieńczące elewacje. Rekomenduje się kamienne portale, obramienia i schodki. Stosowanie w elewacjach budynków kolorów jasnych, pastelowych, odcieni ugru, żółci, różu, szarości, brązu; stolarki drzwiowej drewnianej płycinowej, jedno- i dwuskrzydłowej z detalem stolarskim, drewnianej, lakierowanej na biało lub brązowo; stolarka okienna drewniana z dopuszczoną zespoloną, okna cztero – lub sześciopolewe.
13. Uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej wielorodzinna o wysokości do 3 kondygnacji (w sąsiedztwie istniejącej parterowej), dopuszczona zabudowa jednorodzinna zwarta (szeregową, grupową), dachy strome, dwu i wielospadowe z facjatkami i doświetleniami, kryta dachówką ceramiczną lub blachą o jednolitej kolorystyce, ściany tynkowane w odcieniach ugru, jasnej szarości. Poza obszarem LFA dopuszczalne pokrycie dachów nowych budynków blachodachówką lub blachą w odcieniach czerwieni lub szarości.
14. Nielokalizowanie antropogenicznych dominant krajobrazowych ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wielokubaturowych, wysokościowych lub wielkoobszarowych.
15. Zachowanie punktów, osi widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
16. Dostosowanie sposobu kształtowania, zagospodarowania i wyposażania przestrzeni publicznych do historycznego charakteru ich otoczenia w obrębie owalnego założenia historycznego układu urbanistycznego oraz z zielenią parkową przyległą do tego założenia.
17. Nieumieszczanie tablic reklamowych LED; nieumieszczanie tablic i urządzeń reklamowych na terenach niezabudowanych; ograniczenia wielkości tablic i urządzeń reklamowych oraz szyldów na terenach zabudowanych do 2 m².
18. Przygotowanie, stosowanie i egzekwowanie lokalnego wzornika szyldów z preferowaniem materiałów naturalnych jak np. drewno; ujednolicenie kolorystyki, wielkości liter, itp.
19. Porządkowanie organizacji ruchu i parkowania pojazdów w ramach poszczególnych placów i ulic poprzez wprowadzanie czytelnego podziału na przestrzenie przeznaczone dla ruchu pieszego i rowerowego albo przestrzenie przeznaczone dla ruchu i do parkowania pojazdów mechanicznych, za pomocą rozwiązań przestrzennych i technicznych.
20. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

21. Przeciwdziałanie powstawaniu niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza.